

Тема: Загальна характеристика типу Молюски

Мета: ознайомити учнів з основними особливостями організації та процесами життєдіяльності молюсків; формувати знання про походження сучасних молюсків та їх значення; прищеплювати інтерес до навчання; продовжувати формувати вміння та навички аналізувати, порівнювати та робити висновки; виховувати ціннісне ставлення до живих організмів.

Обладнання: зошити, підручник, відеоматеріал, презентація.

Тип уроку: комбінований

Хід уроку

I. Організаційний етап

II. Актуалізація опорних знань

«Біологічна розминка». Пройти за посиланням, виконати тест

<https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=3309946>

III. Мотивація навчальної діяльності

Цікаві факти

- Символ @, який ми називаємо «собачка», корейці називають «веселою завіткою».
- У давнину черепашки каурі в південних країнах слугували розмінною монетою
- На Кубі знайшли незвичайний цікавий молюск, який випромінює світлові сигнали під час подразнення. Його відкрили іспанські та кубинські дослідники.
- Представник цього типу - володар найбільшої кількості зубів серед всіх живих істот. Їх у нього налічується близько 25 тисяч

Активізація window
"Назва архітектурних Віл
"Параметри"

IV. Вивчення нового матеріалу

Цих тварин називають **моллюсками, або м'якунами**. Серед них є дивовижні організми, що вражають уяву. Ми ладні годинами перебирати їх дивовижні черепашки та уявляти наскільки ж неповторні тварини ховаються в них.

Моллюски, або м'якуни, - це тип безхребетних тварин, які походять від давніх червів. Для них характерна двобічна симетрія, хоча певна частина їх у процесі еволюції стала асиметричною. Тіло поділяється на голову (не у всіх), тулуб і ногу. Вони можуть мати зовнішній скелет (черепашку). Серед моллюсків є рослиноїдні організми, хижаки, фільтратори. Вони освоїли як водне, так і наземно-повітряне середовище існування. Тип включає декілька класів, серед яких найчисленніші – це Червононогі, Двостулкові, Головоногі.

ОЗНАКИ МОЛЛЮСКІВ:

1. Відсутність сегментації тіла
2. Тіло м'яке (м'якуни)
3. Тіло поділене на відділи: голова, тулуб, нога
4. Тіло вкрите складкою – мантиєю
5. Ускладнення травної і нервової систем
6. У більшості моллюсків тулуб захищений мушлею.

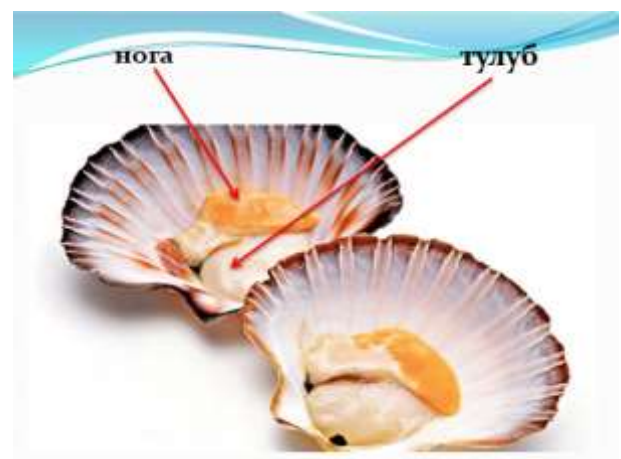
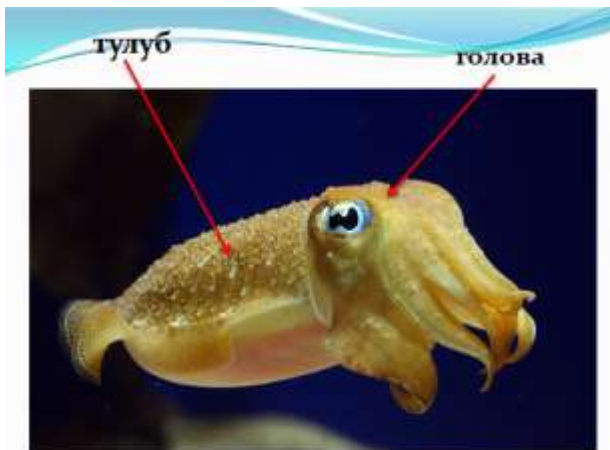
Зовнішня будова молюсків. Працюємо з малюнками.

- Розглянемо будову червононогих молюсків.

Тіло червононогих молюсків складається з трьох відділів – голови, тулуба, ноги. На голові міститься ротовий отвір, щупальці й очі (у Двостулкових голови немає). Нога розташована на нижньому (черевному) боці тіла й слугує для повзання. Тіло молюсків є несегментоване.

Порівняйте будову

Тулуб Молюсків покриває шкірна складка — мантія (речовина, з якої будується черепашка, виділяється клітинами мантії). Простір між стінками тулуба і мантією називається мантійною порожниною. У ній містяться органи дихання. У мантійну порожнину відкриваються анальний, статеві та видільні отвори.

Мантія молюска — це шкірна складка між тілом і черепашкою. Мантійна порожнина — це простір між стінками тулуба і мантією.

У більшості молюсків є черепашка — скелетне утворення, до якого кріпляться м'язи. і яке захищає тіло молюска.

Лабораторне дослідження <https://www.youtube.com/watch?v=QWnvyx3q7A8>

Будова мушлі

- 1.Зовні мушля вкрита шаром рогоподібної речовини складається з кристалів кальцій карбонату.
- 2.Середній шар - порцеляноподібний - має сніжно-білий колір.
- 3.Внутрішній шар - перламутровий — вирає всіма барвами веселки, оскільки в його пластинках світло розкладається на окремі кольори спектра.

Порівняйте представників класів за ознаками (попрацюйте з підручником) :

Ознака

Симетрія тіла

Будова тіла

Покриви тіла

Травна система

Органи дихання

Кровоносна система

Видільна система

Нервова система

Органи чуттів

Розмноження

V. Узагальнення матеріалу: Розв'яжіть КРОССЕНС

VI. Домашнє завдання:

Опрацювати параграф 10.2, 10.3: вчити термінологію, особливості типу Моллюски, порівняти представників.

Підготуватися підсумкової роботи.

За бажанням: створити кроссенс